

Een verschrikkelijk geheim

Cathy Glass bij Boekerij:

Mama gezocht

Hou je van me?

Mama ik mis je

Waar is mama?

Een verschrikkelijk geheim

Cathy Glass

*Een verschrikkelijk
geheim*

*Het schokkende en waargebeurde verhaal van
een tiener die zelf vraagt om een pleeggezin*

ISBN 978-90-225-9358-5
ISBN 978-94-023-1718-3 (e-book)
NUR 402

Oorspronkelijke titel: *A Terrible Secret*
Vertaling: Janet Limonard en Arjanne van Luipen
Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio
Omslagbeeld: © Trevillion Images
Zetwerk: Mat-Zet bv, Huizen

Originally published in the English language by HarperCollins Publishers Ltd.
under the title: *A Terrible Secret* © 2020 Cathy Glass
Nederlandse vertaling © 2022 Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk,
fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever.

1

BOOS EN OVERSTUUR

Lucy was zwanger. Ik kon nergens anders aan denken.

Als ervaren pleegouder ben ik gewend om problemen van anderen op te lossen. Ik ben er zelfs trots op dat me dat behoorlijk goed afgaat. Maar nu ik zelf met een probleem te maken had, merkte ik dat ik er minder goed in was dan ik dacht. Lucy, mijn dochter van vierentwintig, was op 14 december onverwachts van haar werk thuisgekomen met de mededeling dat ze zwanger was. Twee weken later hadden zij en haar vriend nog altijd niet besloten wat ze gingen doen, en ik maakte me grote zorgen.

Daar kwam nog bij dat ik op Tilly Watkins en haar pleegkindbegeleider zat te wachten. Tilly, veertien jaar oud, was van streek en boos. Voor de kerst was ze naar jeugdhulp gegaan om te vragen of ze in een pleeggezin kon worden opgenomen. Ze zei dat ze depressief werd van het voortdurende geruzie van haar ouders en dat ze er niet meer tegen kon. Ik had te horen gekregen dat ze zou komen, maar daarna was ze van gedachten veranderd en had ze besloten om met kerst thuis te blijven vanuit het idee dat de feestdagen het misschien makkelijker zouden maken om hun meningsverschillen bij te leggen.

Maar nee.

Het had verre van geholpen, de situatie was er juist snel door verslechterd, en deze ochtend, 28 december, hadden haar burens de politie gebeld nadat ze een uur lang geschreeuw, gesmijt met serviesgoed en gehuil van Tilly en haar moeder hadden aangehoord. Tilly had een schram op haar gezicht toen de politie arriveerde en had geëist dat ze pleegzorg zou krijgen. Haar begeleider, Isa Neave, had me een half uur geleden gebeld om te zeggen dat ze onderweg waren en dat Tilly de eerste tijd bij mij zou wonen.

Mijn zoon Adrian van zesentwintig was op zijn werk, evenals Lucy. Adrian werkte bij een accountantskantoor en Lucy in een kinderdagverblijf. Paula, mijn jongste dochter van tweeëntwintig, deed een opleiding hier in de stad, maar de lessen zouden de volgende week pas weer beginnen. Ze was met een vriendin aan het shoppen in de uitverkoop, dus alleen onze kat Sammy en ik waren thuis. Ik was gescheiden, mijn ex was er jaren geleden met een collega van zijn werk vandoor gegaan, indertijd pijnlijk, nu geschiedenis. Sammy en ik zaten in de woonkamer, aan de achterkant van mijn huis. Ik zat op de bank door de ramen van de openslaande deuren naar de tuin te staren, die hartje winter kaal was. Sammy lag op zijn gebruikelijke plekje naast de radiator opgerold te slapen en was zich zalig onbewust van de verwarring waarin ik verkeerde. Wat heerlijk om een kat te zijn, dacht ik.

Hoewel ik een zeer ervaren pleegouder ben, ben ik nog steeds nerveus als ik op een nieuw kind zit te wachten. Ik hoop dat ze me aardig zullen vinden en zich thuis zullen voelen, en vraag me af hoe ik ze het beste kan helpen. Nu dacht ik bezorgd aan Lucy, zoals trouwens de hele dag door en ook 's nachts vaak. Behalve ikzelf was niemand in ons gezin ervan op de hoogte dat Lucy zwanger was. Ze wilde niet dat iemand het wist terwijl zij voor

de moeilijke beslissing stond: de zwangerschap beëindigen of de baby houden. De optie om het kind te krijgen en ter adoptie te geven had ze al weggewuifd. 'Ik zou het niet kunnen verdragen om dat allemaal te moeten meemaken en het dan af te staan,' had ze in tranen gezegd.

Ik had begripvol geknikt en geluisterd.

De vader van haar kindje, Darren, wist van de situatie en kennelijk dacht ook hij na over wat ze het beste konden doen. Hij was van dezelfde leeftijd als Lucy en was een collega van haar op het kinderdagverblijf waar ze werkte. Ik had hem enkele malen kort ontmoet en hij leek best aardig, maar ze gingen pas een paar maanden met elkaar om. Lucy zei dat een gezin beginnen wel het laatste was waaraan ze hadden gedacht. Beiden hadden een baan met perspectief en eigenlijk vond ze zichzelf nog niet volwassen genoeg om een kind op te voeden, bekende ze. In sommige opzichten was ik het daarmee eens, hoewel je, zoals de meeste ouders weten, razendsnel volwassen wordt zodra je verantwoordelijk bent voor een baby. Voor de kerstdagen hadden Lucy en ik een paar lange gesprekken gevoerd en ik had gezegd dat ik haar zou steunen, wat zij en Darren ook zouden besluiten, maar het moest wel hun beslissing zijn.

Hoe we de kerst zijn doorgekomen weet ik niet, maar het is ons gelukt en het was gezellig. 'Ik ga niet voor iedereen de kerstdagen verpesten,' zei Lucy tegen me. 'In het nieuwe jaar, op 1 januari, neem ik de beslissing.' Wat een beetje theateraal leek, maar ja, Lucy kan soms theateraal doen. Ze wist dat ze de beslissing niet langer kon uitstellen, want dan zou ze tien weken zwanger zijn en als ze de zwangerschap wilde laten beëindigen, moest dat zo snel mogelijk gebeuren.

Lucy had geen beste start gehad in het leven. Ze was bij me ge-

komen als pleegkind, onzeker, onbemind, met een eetstoornis en zonder een plek die ze thuis kon noemen. Ze had haar verleden ongelofelijk goed achter zich kunnen laten en ik had haar geadopteerd, zodat ze nu permanent deel uitmaakte van mijn gezin. Ik hield evenveel van haar als van mijn biologische kinderen, Adrian en Paula, en zij hield van ons. Meestal was ze levendig, bruisend en extravert, en soms kon ze impulsief en opvliegend zijn, maar zo was ze gewoon. Ik heb Lucy's levensgeschiedenis verteld in *Mama gezocht*.

Ik zat nog steeds naar buiten te staren toen ik plotseling opschrok uit mijn gedachten door het geluid van de deurbel. Sammy spitste zijn oren. Ik stond onmiddellijk op. Dat zouden Tilly en haar pleegkindbegeleider zijn, en zij verdienden mijn volle aandacht.

Ik zette mijn eigen zorgen aan de kant, liep door de hal en toverde een glimlach tevoorschijn terwijl ik de voordeur opendeed. 'Hallo lieverd, leuk je te ontmoeten. Kom binnen,' zei ik ter begroeting. 'Ik ben Cathy.'

Het eerste wat me aan Tilly opviel was de rode schram op haar wang, het tweede hoe bang ze keek. Ik vermoedde dat de werkelijkheid pas echt tot haar was doorgedrongen nu ze hier was en ze zich realiseerde dat ze thuis was weggegaan en zich had opgegeven voor pleegzorg. Stilletjes stapte ze de gang in.

'Ik ben Isa Neave,' zei Tilly's begeleider terwijl ze haar naar binnen volgde. Ze gaf me een hand.

Ik nam hun jassen aan en hing ze aan de kapstok. Tilly oogde frêle, was slank, ongeveer één meter vijfenzestig, met schouderlang donker haar en een vale teint.

'Ik heb helemaal geen spullen bij me,' zei ze, duidelijk ongerust.

'Later vandaag haal ik op wat je nodig hebt, zodra ik je hier heb

geïnstalleerd,' zei Isa tegen haar, toen tegen mij: 'De politie heeft Tilly rechtstreeks naar jeugdhulp gebracht, dus ik moet met haar moeder regelen dat ik wat spullen van haar kan ophalen.'

Ik glimlachte geruststellend naar Tilly en ging hen toen door de gang voor naar de woonkamer, waar ik ze allebei iets te drinken aanbood. Geen van beiden wilde iets.

'Leuk huis,' zei Isa, terwijl ze om zich heen keek en op de bank ging zitten.

'Dank je.' Isa had kort haar en droeg een blauwe trui op een zwarte legging. Ik schatte haar midden tot eind twintig, dus waarschijnlijk was ze nog niet zo lang geleden afgestudeerd. Ze had de monterheid en het enthousiasme van jonge pleegkindbegeleiders aan het begin van hun loopbaan, voordat ze uitgeput raken door dat ze dag in dag uit met kindermishandeling te maken hebben.

Tilly ging naast Isa op de bank zitten en ik nam tegenover hen plaats in een fauteuil.

'Ik denk dat Tilly hier goed zal passen,' zei Isa optimistisch. 'Het zal fijn voor haar zijn om gezelschap te hebben van andere jonge mensen.' Ik vermoedde dat ze het formulier met mijn gegevens had gelezen, dat haar was toegestuurd.

'Ja, zeker,' beaamde ik.

'Tilly is bij haar thuis het enige kind, dus het kan een beetje heftig zijn.'

Ik knikte en glimlachte naar Tilly, die onzeker keek.

'Zoals ik aan de telefoon zei,' vervolgde Isa, 'is de situatie thuis met de ouders van Tilly erg moeilijk geworden.'

'Hij is geen ouder van me,' zei Tilly nadrukkelijk.

'Sorry, stiefvader,' verbeterde Isa. Daarna tegen mij: 'Tilly woont bij haar moeder en stiefvader. Ze heeft een oudere stiefbroer en stiefzus, maar die wonen niet thuis.'

‘En ik ook niet, nooit meer!’ zei Tilly met een blik op mij. ‘Mijn moeder heeft voor hem gekozen, niet voor mij. Als zij haar leven kapot wil laten maken moet ze dat zelf weten, maar hij gaat dat van mij niet kapotmaken.’

‘Ik denk dat iedereen een tijdje nodig heeft om af te koelen,’ zei Isa. Ze pakte een formulier uit haar aktetas en gaf het aan mij. ‘De plaatsingsformulieren.’

‘Dank je.’ Ik legde ze opzij om ze later te lezen. Op deze formulieren stond de basisinformatie die ik nodig had om voor Tilly te zorgen: haar volledige naam, geboortedatum, adres, ouders, religie, school, eventuele speciale behoeftes, dieeteisen en allergieën, enzovoort.

Ik zag dat Tilly voorzichtig haar zere wang aanraakte. ‘Doet het pijn?’ vroeg ik.

‘Het doet wel een beetje zeer,’ gaf ze toe.

‘Er blijkt niets gebroken te zijn,’ zei Isa. ‘Maar als het niet geneest of erger wordt in de komende dagen, wil je haar dan naar een dokter brengen?’

‘Doe ik. Wanneer is dat gebeurd?’ vroeg ik.

‘Gisteravond,’ antwoordde Isa.

‘Dave smet een bord naar mijn moeder,’ zei Tilly. ‘Maar ik werd geraakt.’

‘En Dave is je stiefvader?’ vroeg ik.

‘Was. Ze maken altijd ruzie.’ Dat wist ik al van Isa. ‘Mama komt nooit in verzet tegen hem en hij behandelt haar als oud vuil. Ik kan het niet meer aanzien.’ Haar gezicht betrok en ze leek bijna te gaan huilen.

In veel jeugdzorgcasussen speelt huiselijk geweld een belangrijke rol. Ook als het kind zelf niet wordt mishandeld is het zeer beschadigend voor het kind om te moeten zien dat de ene ouder

de andere herhaaldelijk aanvalt, bedreigt, vernedert en overheerst. Bovendien bestaat de mogelijkheid dat degene die de mishandelingen pleegt zijn of haar woede op het kind richt.

‘Hoelang is het thuis al zo?’ vroeg ik aan Tilly.

‘Al jaren, hoewel het de laatste tijd erger is geworden.’

‘Dat moet heel beangstigend voor je zijn,’ zei ik zacht.

Tilly knikte mistroostig. ‘Ik heb ze met kerst nog één kans gegeven, maar er is niets veranderd en mama wil niet bij hem weg. Ik wil niet in een pleeggezin, maar ik kan nergens anders heen.’ Haar ogen vulden zich met tranen.

‘Je hebt er goed aan gedaan,’ zei Isa, terwijl ze geruststellend haar arm aanraakte.

‘Ja,’ beaamde ik. ‘Ik weet dat het moeilijk is om bij een vreemde in huis te komen wonen, maar ik zal voor je zorgen en mijn kinderen en ik zullen je helpen om hier te wennen. Probeer je geen zorgen te maken.’

‘Dank u,’ zei ze met een snikje. ‘Heel aardig van u.’

Ik gaf haar de doos met tissues aan. Ik had met haar te doen. Net als veel kinderen en jongeren die ik als pleegkind had opgenomen, wilde ze alleen maar een veilige thuisplek.

Isa werkte een aantal formaliteiten af, waaronder het plaatsingsformulier dat ik moest tekenen. Ze checkte of ik wist hoeveel zakgeld ik Tilly moest geven, vroeg welke bus ze naar school moest nemen, waar ze haar huiswerk kon maken en hoe laat ze thuis moest zijn als ze ’s avonds uitging. Thuiskomstijden kunnen een probleem zijn bij tieners. Hoewel Tilly nu niet in de stemming leek om te feesten, was dat misschien wel zo als ze eenmaal was gewend en beter in haar vel zat. Daarom was het beter om de basisregels meteen al vast te stellen.

‘Heb je je telefoon bij je?’ vroeg Isa aan Tilly.

‘Ja, die zit in mijn jaszak. Maar het contract staat op naam van Dave. Hij betaalt het, dus hij gaat het vast opzeggen.’

‘Laat het Cathy weten als hij de betaling stopzet, dan regelt zij een nieuw contract,’ zei Isa. Dit was gebruikelijk. In de vergoeding die pleegouders krijgen was een bedrag opgenomen om dergelijke uitgaven te dekken. Ik zou ook wekelijks een vast bedrag voor Tilly sparen, dat ze zou meenemen als ze wegging. Als ze zou blijven, zou ik het aan haar geven als ze op haar achttiende volwassen werd.

‘Ik heb mijn laptop nodig voor school,’ zei Tilly. ‘We moeten een opdracht maken voor de volgende periode.’

‘Die haal ik vanmiddag op, samen met je andere spullen,’ zei Isa. ‘Kun je een lijst maken van alles wat je nodig hebt, zodat ik je moeder kan vragen of ze dat wil inpakken?’

‘Ze weet vast niks te vinden in mijn kamer,’ zei Tilly. ‘Ik kan haar beter bellen.’

‘Prima. Als je dat wilt doen.’

Tilly knikte.

‘Hoe zit het met de omgangsregeling?’ vroeg ik. Als jonge kinderen in de pleegzorg komen, wordt het contact met de ouders meestal geregeld door de pleegkindbegeleider. Vaak vindt het bezoek onder toezicht plaats, maar voor oudere kinderen kan dat anders zijn.

‘Tilly wil wel haar moeder zien, maar niet haar stiefvader,’ antwoordde Isa.

‘Ik kan naar huis gaan als hij op zijn werk is,’ zei Tilly.

Isa keek onzeker. ‘Zolang je jezelf niet in gevaar brengt.’

‘Ik ga weg voordat hij thuiskomt.’

‘Hoe vaak wil je gaan?’ vroeg ik.

Tilly haalde haar schouders op. ‘Weet ik niet.’

‘Zeg het tegen Cathy als je van plan bent te gaan,’ zei Isa. ‘En als je er na school heen gaat, zorg er dan voor dat Cathy het weet, anders verwacht ze dat je rechtstreeks naar huis komt.’

Wat stevigere afspraken over de omgang had ik fijner gevonden, maar het was Isa’s beslissing.

‘Ik zal je mijn mobiele en vaste telefoonnummer geven, dan kun je die in je telefoon zetten,’ zei ik tegen Tilly. ‘En ik zet jouw nummer in mijn telefoon, dan kun je het me laten weten als je later thuiskomt.’

‘Oké,’ zei Tilly amicaal.

Daarna vroeg Isa of ze het huis konden bekijken voordat ze wegging, wat gebruikelijk is als een kind wordt geplaatst. We stonden op en ik ging hun voor naar onze woonkeuken en daarna naar de voorkamer en naar boven. Tilly zei niet veel en ik wist dat ze het moeilijk vond. Ook al was het bij haar thuis niet fijn geweest, het was wel haar thuis. ‘Zodra je spullen erin staan, ziet je kamer er veel leuker uit,’ zei ik terwijl we naar binnen gingen.

‘Hij is leuk en licht, en heeft uitzicht op de tuin,’ zei Isa bemoedigend terwijl ze uit het raam keek. Tilly knikte, waarna ik ze de rest van de bovenverdieping liet zien.

Toen we weer beneden stonden, haalde Tilly haar telefoon uit haar jaszak en liep naar de woonkamer om haar moeder te bellen en uit te leggen waar haar spullen precies lagen. Ondertussen liet ik Isa uit. Mijn eerste indruk van Tilly was dat ze niet de boze jongere was die ik, zoals ze gezegd hadden, moest verwachten. Maar op het moment dat haar telefoontje werd beantwoord en ze tegen haar moeder begon te praten, veranderde dat.

2

TERUGGAAN KAN NIET MEER

‘Ik kom niet naar huis. Dat heb ik toch al gezegd!’ schreeuwde Tilly door de telefoon. ‘Ik heb mijn spullen nodig, dus denk nou eens één keer niet aan jezelf en doe wat ik vraag! De begeleider komt ze ophalen.’ Het was even stil terwijl Tilly naar haar moeder luisterde. Ik bleef in de gang staan. ‘Je bent net zo erg als hij!’ riep Tilly. ‘Het is allemaal jouw schuld, niet de mijne.’ Weer een pauze en toen barstte ze in tranen uit. Ik ging naar binnen.

Ze zat met de telefoon aan haar oor op de bank, de tranen rolden over haar wangen. Machteloos keek ze naar me op, een kind dat hulp nodig had. ‘Geef haar maar even,’ zei ik. Toen ik mijn hand uitstak, gaf ze de telefoon aan mij.

Haar moeder was nog aan het praten in de veronderstelling dat Tilly luisterde. Ze was duidelijk geëmotioneerd. ‘Hoe heet je moeder?’ vroeg ik zachtjes aan Tilly.

‘Heather.’

Ik knikte.

‘Heather,’ zei ik door de telefoon, ‘met Cathy Glass, Tilly’s pleegouder.’ Het werd stil.

‘Met wie? Wat zei u?’ vroeg ze.

‘Cathy Glass, ik ben de pleegouder van Tilly. Ze is erg overstuur.’

‘Dat ben ik ook.’

‘Ik weet dat het voor jullie allebei moeilijk is, maar Tilly heeft een aantal dingen nodig die van haar zijn. Ze wilde u vertellen waar die liggen, zodat haar pleegkindbegeleider, Isa, ze later op kan halen. Als ik Tilly weer geef, zou u dan een lijst kunnen maken?’

Het bleef even stil. Toen zei ze schuchter: ‘Ik weet niet of ik dat wel kan doen.’

‘Sorry, waarom kan dat niet?’

‘Dat zou haar vader niet leuk vinden. Hij vindt dat ze moet ophouden met al die onzin en naar huis moet komen.’

‘Is dat haar stiefvader, Dave?’ vroeg ik voor de zekerheid.

‘Ja.’

‘Naar huis gaan is op dit moment echt geen optie voor Tilly,’ zei ik zo vriendelijk mogelijk. ‘Ze zit in de pleegzorg. Isa heeft u de situatie wel uitgelegd, denk ik.’ Tilly was vrijwillig uit huis geplaatst, dus in theorie kon ze op ieder moment weer naar huis gaan, maar als ze dat deed en jeugdhulp van mening was dat ze gevaar liep, kon er een gerechtelijk bevel aangevraagd worden om haar weer in een pleeggezin te plaatsen.

Heather was stil geworden. ‘Is het goed dat Tilly zegt wat ze nodig heeft, zodat u het klaar kunt leggen voor als Isa komt?’ vroeg ik haar. ‘Ze heeft alleen de kleren die ze nu draagt.’

‘Ze heeft haar telefoon bij zich,’ zei Heather kortaf. ‘Ze heeft u vast niet verteld dat haar vader die betaalt. Hij is goed voor haar. Ik weet niet waarom ze ons gezin kapot probeert te maken.’

‘De pleegkindbegeleider denkt dat een afkoelingsperiode nuttig kan zijn,’ zei ik diplomatiek.

‘Tilly en haar vader zijn allebei heethoofden. Ik zit ertussen,’ zei Heather, alsof ze geen enkele verantwoordelijkheid droeg. Ik wees

er maar niet op dat ze als ouder de plicht had haar veertienjarige dochter te beschermen.

‘Als ik Tilly geef, is het goed dat zij u dan vertelt wat ze nodig heeft en waar dat ligt?’ zei ik om het gesprek een zetje in de goede richting te geven.

‘Ik denk het wel, maar niet tegen haar vader zeggen, hoor.’

‘Dank u. Heeft u pen en papier bij de hand of zal ik Tilly vragen de lijst naar u te appen?’ Dat zou misschien wel zo fijn zijn, dacht ik, want ze waren nu allebei emotioneel van slag.

‘Ik heb geen mobiele telefoon,’ zei Heather. ‘Wacht even, dan pak ik een pen en een papiertje.’

Het werd stil aan de andere kant van de lijn. ‘Het is in orde,’ zei ik tegen Tilly, die me zat aan te kijken. ‘Je moeder gaat alles opschrijven. Zij is ook van streek.’

‘Dat weet ik, maar wat kan ik eraan doen? Ze laat alles maar gebeuren.’

Ik knikte. Heather kwam weer aan de telefoon. ‘Oké, geef haar maar,’ zei ze.

Ik gaf Tilly haar telefoon terug en ging in een van de fauteuils zitten, dan was ik er om te helpen als dat nodig was. Tilly was dan wel veertien, maar op dat moment was ze erg kwetsbaar en in mijn rol als pleegouder moest ik haar behoeden voor nog meer emotionele klappen. Ze begon haar moeder op rustige, emotionele toon te vertellen wat ze moest hebben en waar die spullen waren. De lijst viel mee voor een jonge vrouw die met lege handen was gearriveerd: schooluniform, wat gemakkelijke kleren en toiletspulletjes. Ik vermoedde wel waarom. Nog afgezien van eventuele bezwaren die Dave kon hebben, is het voor een kind of jongere die in een pleeggezin gaat wonen een beslissend moment als je je boeltje moet pakken. Het is een mijlpaal, een erkenning dat je leven tot

dusver jammerlijk is mislukt en dat je nu thuis weg moet, mogelijk voorgoed. Bezittingen worden vaak geleidelijk aan verhuisd, beetje bij beetje, want dat is minder pijnlijk.

Toen Tilly klaar was zei ze somber: ‘Dag mam, ik zie je gauw weer.’ Haar moeder vroeg vast wanneer, want Tilly antwoordde: ‘Ik weet het niet, over een paar dagen of zo.’ Toen ze het gesprek beëindigde leek ze de tranen nabij. Ik ging naast haar op de bank zitten.

‘Ik weet dat het moeilijk is, lieverd, maar het wordt makkelijker. Dat beloof ik.’

‘Mama is overstuur en dat is mijn schuld. Misschien moet ik gewoon naar huis gaan, zoals ze zegt.’

‘Denk je werkelijk dat dat de juiste beslissing is?’ vroeg ik. ‘De laatste keer werkte dat niet.’

‘Maar ik heb medelijden met mama. Wie gaat haar nu beschermen?’

‘Tilly, ik weet dat je van je moeder houdt, maar het is niet jouw taak om haar tegen je stiefvader te beschermen. Ze is volwassen. Isa zal haar vertellen waar slachtoffers van huiselijk geweld terecht kunnen voor hulp.’

‘Is ze dat dan?’

‘Zo klinkt het wel.’ Ik zweeg even. ‘Waarom betaalt Dave jouw mobiele telefoon terwijl je moeder er niet eens een heeft?’ vroeg ik. Het zat me niet lekker.

‘Hij zegt dat ze er geen een nodig heeft. Ze gaat niet weg om te werken, dus kan ze de vaste lijn gebruiken.’

‘En een computer? Heeft ze toegang tot e-mail, sociale media en zo?’

‘Nee. Internet gebruikt ze niet. Ik denk dat ze niet weet hoe dat moet.’

‘Heeft ze vriendinnen met wie ze contact heeft?’

‘Voor zover ik weet niet. Ze gaat eigenlijk nooit alleen naar buiten; hij is altijd bij haar.’ Dat was kenmerkend voor slachtoffers van psychische terreur.

‘Heb je nog meer familie?’ vroeg ik.

‘Alleen mijn oma.’

‘Is dat de moeder van jouw moeder?’

‘Ja. Mama en ik spreken haar soms via de telefoon, maar ik heb haar al eeuwen niet meer gezien.’

‘Waarom?’ Ik kon het antwoord bijna raden.

‘Dave kan niet met haar opschieten. Hij zegt dat ze manipuleert. Mama rijdt geen auto en is van hem afhankelijk om haar te brengen, en dat doet hij niet.’

Geen verrassing, dacht ik, hoewel de enige die hier naar alle waarschijnlijkheid manipuleerde Dave zelf was, die Heather nog verder isoleerde door haar bij haar moeder weg te houden. Ik was een paar jaar daarvoor vrijwilliger in een opvanghuis geweest en kende de signalen van psychische terreur.

‘Probeer je geen zorgen te maken,’ zei ik tegen Tilly. ‘Heb je iets te doen terwijl ik eten ga klaarmaken?’ Het was half vijf en Lucy, Adrian en Paula zouden straks thuiskomen.

‘Ik ga mijn vriendinnen bellen – ze willen weten hoe het met me gaat en sturen me steeds berichtjes – maar als ik kan helpen...’

‘Nee, dat is oké. Bedankt, bel jij je vriendinnen maar. Als je me nodig hebt, ben ik in de keuken. Ik wilde spaghetti bolognese maken. Eet je vlees?’

‘Ja, hoewel...’ ze stopte.

‘Wat is er? Ik kan zo iets anders voor je klaarmaken.’

‘Nee, dat is het niet.’ Er gleed een bedachtzaam glimlachje over haar gezicht. Het was de eerste keer dat ik iets van een glimlach zag

sinds ze er was. ‘Ik wilde zeggen dat Dave er niet van houdt, maar daar hoef ik me geen zorgen meer over te maken.’

‘Nee, dat hoeft niet, lieverd.’

‘Hij wordt ontzettend kwaad als mama iets klaarmaakt wat hij niet lust.’

‘Heb je dit soort dingen aan je begeleider verteld?’

‘Sommige dingen wel, maar niet alles. Niet over het eten.’

‘De volgende keer dat je haar spreekt moet je het vertellen. Ga nu je vriendinnen maar bellen.’

Ik zou een notitie in mijn logboek maken over deze en andere opmerkingen die Tilly over haar leven thuis maakte en haar pleegkindbegeleider daarvan op de hoogte houden. Het leek nu misschien een kleinigheid, maar het kon in een groter plaatje passen. In het Verenigd Koninkrijk moeten alle pleegouders dagelijks een verslag bijhouden van het kind of de jongere voor wie ze zorgen. Hierbij gaat het om afspraken, gezondheid en welzijn van het kind, school, belangrijke gebeurtenissen en eventuele onthullende opmerkingen van het kind. Het dient om de voortgang van het kind in kaart te brengen, maar ook als geheugensteuntje en kan in de rechtbank als bewijs gebruikt worden. Als het kind vertrekt, wordt dit verslag bij jeugdhulp bewaard.

Ik liet Tilly in de woonkamer achter om haar vriendinnen te bellen en liep naar de keuken. Voordat ik begon met koken zette ik een bericht in de WhatsAppgroep van mijn gezin om Paula, Lucy en Adrian te laten weten dat Tilly er was, zodat ze niet onverwacht met haar geconfronteerd zouden worden. Daarna begon ik met het klaarmaken van de bolognesesaus voor straks.

Terwijl ik bezig was hoorde ik door de openstaande deur van de woonkamer Tilly’s stem rijzen en dalen terwijl ze met haar vriendinnen praatte. Aan iedereen vertelde ze ongeveer hetzelfde, over

de verschrikking van weer een ruzie tussen haar moeder en Dave, dat de politie was gekomen, dat haar moeder aangifte weigerde te doen en Dave verdedigde, dat ze naar jeugdhulp was gebracht en daarna bij mij terecht was gekomen. Eén vriendin moest naar mij hebben gevraagd, want ik hoorde haar zeggen: ‘Ja, ze lijkt wel oké, en het is een leuk huis. Maar ik maak me zorgen over mijn moeder.’

Ik hoopte dat Tilly de kracht zou opbrengen om, voorlopig althans, bij mij te blijven, want ik had het gevoel dat de situatie waarschijnlijk zou verslechteren als ze naar huis terug zou gaan, en er was geen garantie dat jeugdhulp uithuisplaatsing zou aanvragen. Met de zorg voor ruim zeventigduizend kinderen, waar er nog elke dag meer bij komen, wordt al het uiterste van de jeugdhulp gevergd, en een baby of jong kind dat in levensgevaar verkeerde, kreeg waarschijnlijk voorrang boven een veertienjarige die zich aan de zorg onttrokken had.

Ik hoorde de voordeur opengaan en Paula thuiskomen. Ik liet de boel de boel en liep de gang in om haar te begroeten. ‘Je bent dus geslaagd in de uitverkoop,’ zei ik blij. Ze had een paar winkeltassen bij zich.

‘Ik heb een fortuin uitgegeven!’ verzuchtte ze.

Ik wist dat ze dat vast niet had gedaan. Paula ging zorgvuldig met haar geld om en kocht pas na lang wikken en wegen wat ze nodig had. Wat ze ook had aangeschaft, ik wist dat het een goede aankoop zou zijn. We gingen de woonkamer binnen en ik stelde haar aan Tilly voor. Tilly beëindigde haar gesprek, waarna de twee meisjes bedeesd hallo zeiden. Het zou nog wel even duren voor we ontspannen bij elkaar zouden zitten.

‘Ik ga iets te drinken pakken,’ zei Paula tegen Tilly. ‘Wil jij ook iets?’

‘Ja graag. Ik ga met je mee.’ Ze stond op.

Ik liet de meiden samen naar de keuken gaan en hoorde kastdeurtjes open- en dichtgaan toen Paula Tilly liet zien waar het sap en de limonade stonden en ze zei dat Tilly zelf iets kon pakken. Ik heb eerder gemerkt dat het kind dat we als pleegkind in ons gezin opnemen eerst contact zoekt met een van mijn kinderen en dan pas met mij. Nu kwamen beide meiden binnen met een glas sap. 'Ik ga naar mijn kamer,' zei Paula tegen me.

'Is het goed als ik ook naar mijn kamer ga?' vroeg Tilly.

'Ja natuurlijk, lieverd. Ga je gang, doe of je thuis bent.'

'Dank je.' Ze volgde Paula naar boven en ik hoorde ze even op de overloop praten en daarna naar hun eigen kamer gaan.

Tien minuten later kwam Lucy thuis, vroeger dan gewoonlijk omdat het personeel in het kinderdagverblijf kortere diensten draaide in de week tussen kerst en nieuwjaar, aangezien er weinig kinderen aanwezig waren. De meeste bedrijven waren de hele week gesloten, maar het kinderdagverblijf was voor een beperkt aantal uren open.

'Hoe gaat het?' vroeg ik Lucy, zoals altijd als ik haar zag. Nu, gegeven haar toestand, was het een beladen vraag met een verborgen betekenis.

'Oké, ik voel me goed.'

'Mooi.' Zo zag ze er ook uit. Tot nu toe had ze geen last gehad van ochtendmisselijkheid; ze leek zelfs op te bloeien. 'Ik ga een beetje water drinken,' zei ze. Ik liep achter haar aan naar de keuken.

'Hoe is het met Darren?' vroeg ik, terwijl ze een glas water vol liet lopen.

'Hij was vandaag niet op het werk. We waren maar met zijn drieën omdat er deze week zo weinig kinderen zijn.'

'Maar je hebt hem wel gesproken?'

‘Hij heeft een berichtje gestuurd. Het gaat goed met ons, mam, maak je geen zorgen. Waar is Tilly?’

‘In haar kamer.’

‘Hoe gaat het met haar?’

‘Ze vindt het een beetje moeilijk nu. Ik ben ervan overtuigd dat een paar woorden van jou zullen helpen.’

‘Ik zal met haar praten.’

‘Bedankt lieverd, dat vind ik fijn.’

Lucy ging naar boven. Omdat ze zelf pleegkind was geweest, wist ze hoe het voelde om bij een vreemde in huis te komen en meestal wist ze wel iets zeggen om te helpen. Terwijl zij voor de moeilijke beslissing stond om de zwangerschap al dan niet door te zetten, probeerde ik niet te denken aan het nieuwe leven dat in haar groeide. Abortus is een hoogst controversieel en gevoelig onderwerp, maar wat mij betreft moet een stel zelf het recht hebben om te kiezen. Als Lucy besloot de baby te laten komen, dan zou ik het gaan zien als haar ongeboren kind. Deed ze dat niet, dan zou het een foetus blijven, geen leven in wording, hoe hard dat ook mag klinken. Ik hou van kinderen en heb mijn leven gewijd aan de zorg voor hen, maar ongewenste zwangerschappen maken levens kapot en een ongewenst kind staat de ultieme afwijzing te wachten. Zolang er nog geen vorm van anticonceptie is die honderd procent werkt, veilig is en voor iedereen betaalbaar, en beschikbaar voor mannen en vrouwen, ben ik van mening dat zwangerschapsbeëindiging een optie moet blijven. Bovendien zou het onmenselijk en barbaars zijn om een vrouw die verkracht is een ongewenste zwangerschap te laten doormaken en een kind te laten baren als ze dat niet wil. Zo denk ik er tenminste over, hoewel ik me realiseer dat anderen een andere mening hebben.

Toen Adrian even voor zessen thuiskwam, stelde ik hem aan Tilly voor. Ik kookte de spaghetti en riep iedereen aan tafel. We zaten nog maar net toen de deurbel ging.

‘Ik ga wel,’ zei ik.

Terwijl iedereen verder at, ging ik opendoen. Het was Isa, met vier grote, volgestouwde vuilniszakken. ‘In mijn auto ligt nog meer,’ zei ze.

‘Echt waar? Ik geloof niet dat Tilly om zo veel had gevraagd.’

‘Nee, dat klopt. Haar stiefvader was er en hij heeft de hele mikmak ingepakt. Een naar mannetje is dat, en hij is kwaad dat ze weg is.’

‘Zijn wil is wet zo te horen,’ zei ik zachter. ‘Tilly heeft me het een en ander verteld.’

‘Ja, mij ook. Waar is ze nu?’

‘Ze zit te eten.’

‘Laat haar maar tot we klaar zijn met uitladen, dan praat ik wel even met haar. Ze is beter af zonder hem. Haar moeder was in tranen, maar zeg dat maar niet tegen Tilly.’

Ik pakte mijn jas van de kapstok, waarna ik in de kou en het donker naar Isa’s auto liep. We begonnen de vuilniszakken uit te laden en stapelden ze op in de gang en de voorkamer. Haar auto zat vol. Toen we klaar waren, telde ik er alles bij elkaar dertien, allemaal barstensvol. Ik vermoedde dat dit het merendeel, zo niet alles was wat Tilly bezat. Haar stiefvader had een duidelijke boodschap voor haar: *Je bent voorgoed vertrokken. Terugkomen zit er niet meer in. Je bent hier niet meer welkom.*

Toen ik de voordeur dichtdeed, kwam Tilly de gang in en keek met grote ogen naar al de zakken. ‘Zijn die allemaal van mij?’ vroeg ze, duidelijk geschrokken.

‘Ja,’ zei Isa. ‘Ik wil even met je praten. Kunnen we ergens apart gaan zitten?’

‘In de woonkamer,’ zei ik, ‘waar je vanmiddag bent geweest.’

‘Fijn.’

Tilly en Isa liepen door de gang naar de woonkamer. Isa sloot de deur achter hen. Als pleegouder moet je soms accepteren dat je in je eigen huis niet bij een gesprek aanwezig mag zijn. Isa had het recht om Tilly onder vier ogen te spreken en dan hoorde zij mij achteraf te vertellen wat ik moest weten.

Ik ging weer naar de woonkeuken, waar Adrian, Lucy en Paula uitgegeten waren maar nog aan tafel zaten te praten.

‘Wat is er aan de hand?’ vroeg Lucy bezorgd. Ze beseftte dat Isa niet simpelweg Tilly’s spullen had afgegeven, maar dat ze nu samen in de woonkamer zaten.

‘Haar stiefvader doet heel vervelend,’ zei ik. ‘Isa praat nu met Tilly.’

‘Tilly haat hem,’ zei Lucy heftig.

‘Heeft ze dat tegen jou gezegd?’ vroeg Paula.

‘Ja, en ze is kwaad op haar moeder omdat die alles van hem pikt en hem boven haar verkiest.’

‘Ik weet het,’ zei ik. ‘Hij heeft het merendeel van haar spullen meegegeven. Alles staat nu in de gang en de voorkamer. Kan iemand me helpen om de zakken naar boven te brengen? We zullen ze op de overloop zetten zodat Tilly en ik ze langzaamaan kunnen uitpakken wanneer het haar uitkomt.’

‘Tuurlijk,’ zei Adrian. Ze stonden allemaal op om te helpen.

‘Jij niet, Lucy, jij hoeft niet,’ zei ik.

‘Mam, op mijn werk moet ik peuters optillen die zwaarder zijn dan een zak met kleren.’

‘Heb je een spier verrekt?’ vroeg Adrian argeloos.

‘Nee hoor, mij mankeert niets,’ zei Lucy, terwijl Paula mij vragend aankeek.